

Column

Ons nieuwe clubhuis, het World Horti Center!

Tout bloemen, groenten, kas- en zaadbedrijven was uitgelopen om de opening van het unieke WHC te mogen meemaken. Met een mooie speech van Minister Schouten, die verklaarde dat zij jaren lang Chrysanten heeft gepluisd, werd de toon gezet. Wat is de tuinbouw fantastisch, wat zijn we internationaal en nu hebben we ook nog een door moesteit Máxima geopend clubhuis. Krijg je een delegatie op bezoek, dan hoeft u niet 10 bedrijven te bellen: mogen we even komen kijken? Nee, u ontvangt uw gasten in het WHC en u krijgt begeleiding en een netwerk erbij. Uw relaties zien in één keer wat er aan nieuwigheden zijn en blijven shoppen in Nederland.

De opleidingen zijn enorm leuk om te zien. De technische afdeling? Super. Hiermee inspireer je jeugd om voor ons mooie vak te kiezen. Praktijk, opleiding en R&D onder één dak. Het door Rabobank gesponsorde Auditorium is door mij al diverse keren gebruikt. Prima akoestiek en geen microfoon nodig! Op de VMBO wordt gekookt met top producten uit het Westland. Jonge bloemisten in spé leven zich uit met de beste arrangeurs om de mooiste boeketten te maken. Hoezo tuinbouw is alleen productie. Hier wordt toegevoegde waarde aan den lijve ondervonden. Voedingsleer etc., je wordt er blij en trots van. Inmiddels heb ik al diverse bezoekers mee mogen nemen en die waren aangenaam verrast. En ik krijg alleen maar visioenen wat er nog meer kan gebeuren met de andere lege ruimtes op dit terrein.

Eigenlijk heb je hier een plek die vele malen beter is dan een proeftuin op zich. En daarom maak ik een diepe buiging voor de bedenkers, de financiers en de facilitateurs van dit project. Het college van Gemeente Westland, de Greenport, het bedrijfsleven en de provincie hebben hier iets mede mogelijk gemaakt, wat een milestone is geworden. Dat ruikt naar meer!

Ik werk pas 40 jaar in de internationale tuinbouw en keek vanaf het begin jaloers naar de wereldwijde impact van Proefstation Naaldwijk. Geef nu dit project alle aandacht en waardering en we hebben hier, in het hart van de creatiefste high-tech tuinbouwgemeenschap, een innovatiecentrum van wereldformaat. Leuk dat al die grote steden aan de urban farming gaan; spannend al die innovatie-labs, start-UPS, dakterrassen en meerloze teelten met witte pakken in fabrieken. Wil je wereldwijd inspiratie opdoen over de tuinbouw, kom dan naar de Silicon Valley van de Tuinbouw: World Horti Center. Gelukkig geven de gemeenteraadsverkiezingen geen reden tot paniek over de voortgang van dit project.

Rob Baan, bestuurder LTO Glaskracht Westland

Volg ons op Social Media

- Facebook: LTO Glaskracht Westland
- Twitter: @LTOGlaskrachtWL

Colofon

Deze pagina valt onder redactionele verantwoordelijkheid van LTO Glaskracht Westland. Advertentieverkoop: Uitgeverij West Media bv, telefoon 0174-624212.

Contact
Bestuur LTO Glaskracht Westland
Jacco Vooijs: voorzitter
telefoon: 06-10358391
Follow me on twitter @VooijsWestland
Leonie Claessen: regio ondersteuner
Marjolein Elgers: bestuurlijk secretaresse. U kunt de bestuursleden bereiken via het secretariaat: telefoonnummer: 085-0036400
e-mail: info@lto.glaskrachtwestland.nl, website: www.lto.glaskrachtwestland.nl

Relatiebeheerders
Jos van Kester: 06-46216729
Meldpunt Herstructurering
Kees Duijvestijn: 06-50684311
Ab van Marrewijk: 06-39639131

Ondernemers Klankbord
www.ondernemersklankbord.nl
070-3490600

Kleurrijke toekomst

Kom in de kas op zaterdag 7 en zondag 8 april 2018

Het thema van Kom in de Kas 2018 is 'kleurrijke toekomst' Foto: PR

De wereld van de glastuinbouw is kleurrijk en zit vol verrassingen. Tijdens Kom in de Kas op zaterdag 7 en zondag 8 april kan de consument kennis maken met deze verrassende wereld die achter het glas van de kas schuilgaat. In regio Westland nemen veertien bedrijven aan de Broekpolderlaan en Zwethlaan deel aan Kom in de Kas. Van 10.00 tot 17.00 (zondag tot 16.00) uur openen ze hun deuren om de mensen te laten zien en ervaren wat voor moois er allemaal groeit in de kassen. Ook het in maart geopende World Horti Center is op zaterdag 7 april open voor publiek.

Kleurrijke toekomst

Thema van Kom in de Kas 2018 is een kleurrijke toekomst. Enthousiaste glastuinbouwondernemers laten dit weekend zien hoe zij dag in dag uit bezig zijn om smaakvolle groenten, kleurige bloemen en verrassende potplanten te kweken en hoe zij daarbij voortdurend op zoek zijn naar nieuwe smaken, nieuwe kleuren en vormen. Dit doen zij op een manier die schone en veilige producten oplevert. Er is een grote diversiteit aan bedrijven waardoor dit gebied heel geschikt is voor Kom in de Kas: Gerbera's (zowel grootbloemig als kleinbloemig) en daarnaast bedrijven met bijzondere potplanten, kuipplanten, snijhortensia's, snijcurcuma's, een kwekerij dat de Paradijsvogelbloem (Strelitzia) kweekt als snijbloem en een bedrijf dat bladgroen kweekt voor boeketten. Momenteel vindt vlak bij het Kom in de Kas gebied aan de Langebroekweg de Trias boring plaats. Trias Westland is een aardwarmte project om op 2,7 kilometer diepte aardwarmte op te halen en te verdelen aan tuinders in het Westland. Ook de deelnemende kwekers in het Kom in de Kas gebied worden op korte termijn hierop aangesloten. Tijdens Kom in de Kas demonstreren het Museon en Trias hoe een aardwarmte project in zijn werk gaat. Aardwarmte biedt goede mogelijkheden op weg naar een aardgasvrije energievoorziening in Westland.

Muziek, proeverijen en activiteiten voor de kids

Behalve rondleidingen op de bedrijven en ontdekken hoe alles groeit en bloeit, worden er ook andere interessante activiteiten georganiseerd. Het schminkteam is actief. Kinderen kunnen mee doen aan een kennisquiz, fietswedstrijd, kleurplaatwedstrijd en springen op een springkussen. Niet alleen de activiteiten, maar ook de uitleg over de producten en hun groeiwijze zijn voor de kinderen zeker aantrekkelijk. Daarnaast is er voor de kinderen een interactieve speurtocht waarmee de beleving in de kas wordt vergroot. Meedoen aan deze speurtocht kan door thuis alvast de KomInDeKas app te downloaden (geschikt voor Android en Apple). Kom in de Kas is een heerlijk uitje voor het hele gezin, lekker in de buurt en helemaal gratis.

Over Kom in de Kas

Kom in de Kas is het grootste publieksevenement van de Nederlandse glastuinbouw en wordt in 2018 voor de 41e keer georganiseerd. In regio Westland nemen veertien bedrijven deel om te laten zien waar ze trots op zijn: mooie, verse, gezonde en veilige natuurproducten. De openingstijden zijn van 10.00 tot 17.00 op zaterdag 7 april en op zondag 8 april van 10.00 uur tot 16.00 uur. Parkeren kan bij Bloemenvelling Royal FloraHolland (Middelbroekweg 29 in Honselersdijk), van daaruit rijden gratis pendelbussen naar de bedrijven. Het Kom in de Kas gebied is ingericht als wandelgebied en niet toegankelijk voor auto's. Bezoekers met een invalidenparkeerkaart kunnen parkeren bij Flora Holland (Tous-saint Fleuresto) vooraf melden bij info@kidkwestland.nl. Kom in de Kas is gratis toegankelijk en wordt mede mogelijk gemaakt door GroentenFruit Huis, Royal FloraHolland, Interpolis en Rabobank. Volg Kom in de Kas ook via Facebook, Twitter en Instagram. Voor meer informatie kijk op www.komindekas-westland.nl

Waterkwaliteit Delflandse glastuinbouwgebieden verbeterd

De waterkwaliteit in de Delflandse glastuinbouwgebieden laat voor 2017 een verbetering zien ten opzichte van 2016. Dit resultaat is behaald door hard te werken en door samen te werken met de vaste partners in het gebied. Maandag 5 maart presenteerde Delfland de cijfers over de chemische waterkwaliteit over het jaar 2017. De presentatie vond plaats bij Leen Middelburg Chrysanten in Maasdijk. Een trotse hoogheemraad Ingrid ter Woorst van Delfland en een optimistische voorzitter van LTO Glaskracht Westland Jacco Vooijs benadrukten het belang van schoon water in sloten, vaarten, meren en plassen. Voor het landschap, voor planten en dieren, om in te zwemmen en om van te genieten. En, zeker ook voor ondernemers in de glastuinbouw: onze omgeving en afnemers verwachten van ons dat we op een verantwoorde manier telen. Daar komt bij dat het risico bestaat dat het aantal beschikbare gewasbeschermingsmiddelen fors afneemt, als er te veel schadelijke stoffen in het water voorkomen. Hoogheemraad Ingrid ter Woorst "In de metingen over 2017 zien wij aanzienlijk lagere concentraties stikstof, fosfaat en bestrijdingsmiddelen. De grootste winst voor de waterkwaliteit is geboekt in die glastuinbouwgebieden waar wij de gebiedsgerichte aanpak hebben ingezet. Wij zijn echt heel blij met dit resultaat. Dit hebben we samen behaald. Samen met de tuinders, LTO Glaskracht Nederland en met de glastuinbouwgemeenten."

Onze samenleving wil én verduurzamen én minder Gronings gas oppompen. Daarbij gaat het om de transitie naar duurzame energie, om veiligheid en om het (beter) beheersen van afvalstromen. De glastuinbouwsector wil deze thema's oppakken en helpen om de transitie naar duurzame energie te versnellen en het gebruik van Gronings gas te reduceren. Versnelde realisatie van het Warmte Systeem Westland biedt een oplossing. Uitvoering van dit plan verlaagt het gasverbruik met 160 miljoen m³ per jaar vanaf 2021, oplopend tot 480 miljoen m³ per jaar in de jaren daarna. De reductie van de CO₂-uitstoot neemt in deze periode toe tot 900 Kton per jaar. Om dit plan te realiseren is ondersteuning nodig voor de aanleg van goed ge-dimensioneerde lokale distributienetten in het Westland. Daarnaast is ook aanleg van de verbindende warmte-infrastructuur

ALV LTO Glaskracht Westland & Fight Cancer

De Algemene Ledenvergadering (ALV) van LTO Glaskracht Westland vindt plaats op donderdag 12 april en vangt aan vanaf 15.00 uur. Na afloop van de ALV vindt om 17.00 uur de regiobijeenkomst plaats die in het teken staat van 'Gezondheid & Geluk'. Tijdens deze bijeenkomst willen wij u laten ervaren wat voor geluk uw product brengt bij de consument. De toegevoegde waarde van uw product is groter dan soms wordt gedacht. Reserveer u deze datum alvast in uw agenda? Eind maart ontvangen alle leden de definitieve uitnodiging. Op zaterdag 14 april organiseren 5

studenten van de New School in Amsterdam in samenwerking met LTO Glaskracht Westland en Koppert Cress op 14 april een charity diner, onder het motto Love Life & Fight Cancer. De opbrengsten van deze avond komen ten goede aan de Stichting Fight Cancer. Het is niet zomaar een diner, maar een (culinaire) beleving. Wilt u dit unieke evenement bijwonen dan is dat natuurlijk mogelijk. De avond kost € 100 per persoon. U kunt uw reservering doorgeven via lovelifedinner@gmail.com. Via dit adres kunt u natuurlijk ook eventuele vragen stellen.

Kunstmatige intelligentie en autonome kassen: een 'challenge'

Wageningen UR Glastuinbouw en de Chinese internetgigant Tencent schrijven een competitie uit voor het beste zelfsturende teeltsysteem. Onder de naam Autonomous Greenhouse nodigen ze teams van over de hele wereld uit om een kassysteem te ontwerpen dat zonder menselijk ingrijpen de hoogste productie weet te realiseren. Het uitverkoren testgewas is komkommer.

De komkommer is uitverkoren als testgewas. Foto: Fotostudio GJ Vlekke

Telen in kassen is nu al een duurzame manier om voedsel te produceren. Autonome kassen zijn kassen waarin gewassen optimaal groeien met nauwelijks tussenkomst van mensen. In dergelijke kassen neemt zelflerende software een deel van de menselijke beslissingen geleidelijk aan over. Daarbij wordt gebruikgemaakt van allerlei sensoren en camera's. Dankzij kunstmatige intelligentie kunnen telers hun kas optimaal beheren, zelfs vanaf de andere kant van de wereld. Autonome kassen en het op afstand telen kunnen helpen bij het bereiken van doorbraken om meer mensen te voeden met minder hulpbronnen zoals water en energie en de voedselzekerheid te verhogen.

Toekomst

Telen in kassen is een efficiënte manier om verse groenten en fruit met veel vitamines en mineralen te produceren op een klein teeltopervlak. De opbrengst van kasteelt ligt tot wel tien keer zo hoog als die van de teelt in de volle grond, terwijl het waterverbruik juist aanzienlijk lager ligt. Uit recent onderzoek van Wageningen University & Research blijkt dat in volledig gecontroleerde kassen slechts 5 liter water wordt gebruikt voor de teelt van 1 kilo tomaten, ter-

wij daar in de volle grond tot 40 liter water voor nodig zou zijn. Door de gecontroleerde kas-omgeving kan het gebruik van pesticiden tot een minimum worden beperkt en kunnen veilige producten zonder residuen worden geteeld. Om iedereen ook in de toekomst van voldoende en gezond voedsel te kunnen blijven voorzien zijn meer en betere kassen nodig. Daarvoor zijn de groene vingers en de kennis en ervaring van een teler nu nog essentieel. Tegelijkertijd is het in veel landen wereldwijd lastig om voldoende geschoolde werknemers te vinden. Wageningen University & Research, Tencent en David Wallerstein

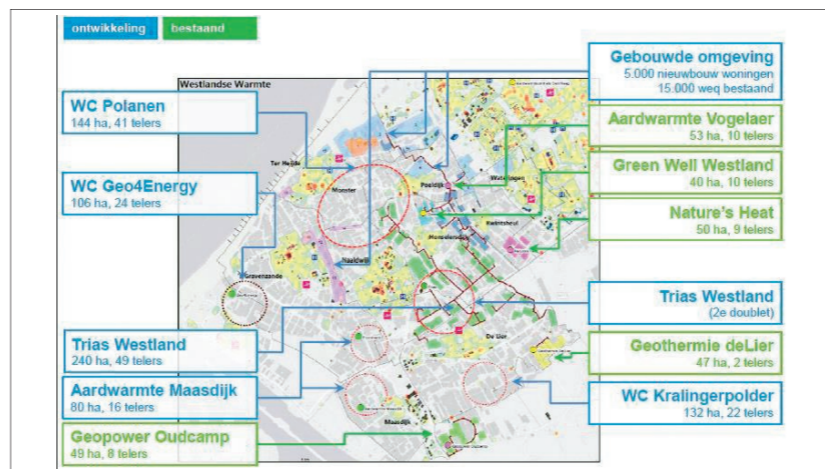
(CXO van Tencent) verwachten dat automatisering en kunstmatige intelligentie telers in de toekomst zullen helpen om alle benodigde informatie te overzien en complexe beslissingen te nemen.

Challenge

De challenge loopt van juni tot december 2018. Aan de challenge kunnen teams van over de hele wereld meedoen. In een pre-challenge worden in juni de vijf beste teams uit alle aangemelde en toegelaten teams geselecteerd. Die 5 teams krijgen elk een compartiment in de proefkassen van Wageningen UR Glastuinbouw

in Bleiswijk (Z.-H.). Daar mogen ze hun teeltsysteem installeren, waarna vanaf de tweede helft van augustus de teelt volledig door dat zelfdenkende en zelflerende systeem gerund zal gaan worden. December 2018 zal de winnaar bekend zijn. Vanaf maandag 19 maart zijn alle spelregels te vinden op www.autonomousgreenhouses.com. Teams kunnen zich van 19 maart tot 30 april inschrijven. De teams kunnen bestaan uit wetenschappers, R&D-specialisten en studenten en moeten uit verschillende vakgebieden worden samengesteld zoals kunstmatige intelligentie, sensortechnologie en gewasfysiologie/teelt.

Glastuinbouw biedt duurzame oplossingen

Versnelde realisatie van het Warmte Systeem Westland biedt een oplossing. Foto: PR

belangrijk, om de lokale distributienetten aan elkaar te koppelen én uitbouw van de geothermie mogelijk te maken. Daarmee kan niet alleen de glastuinbouwsector overschakelen op duurzame energie, maar kunnen ook andere bedrijven, woningen en voorzieningen als zwembaden en sporthallen worden aangesloten op het net. Inmiddels staat een gebied dekkend netwerk van coöperaties en clusters klaar om de transitie van aardgas naar warmte in het Westland ter hand te nemen. Bovendien gaat de ontwikkeling van geothermie in Westland razendsnel. Vijf projecten zijn inmiddels gerealiseerd, op één locatie wordt momenteel geboord en opvolgprojecten zijn in aantocht. Een goede warmte-infrastructuur maakt de weg vrij voor volledige verduurzaming van de energievoorziening van alle glastuinbouwbedrijven én de gebouwde omgeving in het Westland.

Onze samenleving wil én verduurzamen én minder Gronings gas oppompen. Daarbij gaat het om de transitie naar duurzame energie, om veiligheid en om het (beter) beheersen van afvalstromen. De glastuinbouwsector wil deze thema's oppakken en helpen om de transitie naar duurzame energie te versnellen en het gebruik van Gronings gas te reduceren. Versnelde realisatie van het Warmte Systeem Westland biedt een oplossing. Uitvoering van dit plan verlaagt het gasverbruik met 160 miljoen m³ per jaar vanaf 2021, oplopend tot 480 miljoen m³ per jaar in de jaren daarna. De reductie van de CO₂-uitstoot neemt in deze periode toe tot 900 Kton per jaar. Om dit plan te realiseren is ondersteuning nodig voor de aanleg van goed ge-dimensioneerde lokale distributienetten in het Westland. Daarnaast is ook aanleg van de verbindende warmte-infrastructuur

Tientallen miljoenen voor klimaataanpak glastuinbouw

LTO Glaskracht is zeer ingenomen met het besluit van het Kabinet om dit jaar 23 miljoen euro extra beschikbaar te stellen voor het programma Kas als Energiebron. Ook komt er geld voor CO₂-projecten en wordt geïnvesteerd voor geothermie. Het geld daarvoor komt uit de zogeheten klimaatvelop van € 300 miljoen per jaar die in het regeerakkoord werd aangekondigd. Het betreft de invulling voor 2018. Hoe de komende jaren deze middelen besteed gaan worden is onderdeel van het klimaat- en energieakkoord dat in de loop van dit jaar tot stand zal komen. Voorzitter Sjaak van der Tak van LTO Glaskracht is zeer ingenomen met het besluit van het Kabinet "Dit is goed nieuws. Dit is een grote waardering en ondersteuning voor de energieaanpak die we in de glastuinbouw al vele jaren hebben in samenwerking met de overheid in Kas als Energiebron. Mijn complimenten voor minister Schouten en haar mensen die dit in het kabinet hebben weten te bereiken. We gaan hard aan de slag met LNV om dit geld goed en effectief in te zetten voor de sector. In het Klimaatakkoord hopen we soortgelijke afspraken te kunnen maken voor de komende jaren."

er ook € 3 miljoen voor pilots aardgasloze glastuinbouw en € 7,2 miljoen voor onderzoek, proof of principle projecten en kennisuitwisseling rondom o.a. het Nieuwe Telen. Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de programmerings- en besluitvormingsaanpak van Kas als Energiebron.

CO₂-afvangst

Afvangst en levering van CO₂ is van cruciaal belang voor de glastuinbouw. Daartoe is vandaag een tenderregeling Energie-innovatie gepubliceerd voor onder meer de cofinanciering van pilotprojecten en de ondersteuning van project specifieke kostenstudies van afvang- opslag en gebruik van CO₂. De onderdelen voor CO₂-afvangst staan open voor afvalbedrijven en de industrie. Verschillende afvalbedrijven werken samen met o.a. de vereniging afvalbedrijven en LTO Glaskracht aan plannen voor CO₂-afvangst.

Geothermie

Er komt € 22 miljoen beschikbaar voor EBN en TNO om de kennis van de ondergrond te vergroten over de potentie van geothermie. Dit is van belang voor gebieden in Nederland waar weinig olie- en gasboringen zijn gedaan. Het gaat om een project van EBN met TNO voor het uitwerken en aanbesteden van de herbewerking van oude bestaande seismiek en het verwerven van nieuwe seismiek.

Kas als Energiebron

Het gaat om € 12,8 miljoen extra budget voor regelingen voor investeringen in energie op bedrijven zelf (EHG-regeling en MEI-regeling). Daarnaast

De makelaars met een andere aanpak

- Aan- en verkoop
- Reconstructie
- Onteigening
- Taxatie en advies

DE LIER 0174-511300

SANTEN-GASILLE.NL